

Dosarul nr.3ra-266/22
2-19143618-01-3ra-04032022

Prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: V. Sîrbu)
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, Gr. Dașchevici, V. Negru)

DECIZIE

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând recursul depus de Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală”, reprezentată de
avocatul Danu Dogotari,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală” împotriva Agenției Naționale pentru Soluționarea
Contestațiilor, persoane terțe Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Societatea cu
Răspundere Limitată „Litera A.V.N.”, IP Editura „ARC”, ÎS Editorial – Poligrafică
„Știința” și Societatea cu Răspundere Limitată „Infocus” cu privire la anularea actului
administrativ individual,

împotriva deciziei din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost casată hotărârea din 24 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și s-a
emis o decizie nouă, prin care acțiunea depusă de Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală” a fost
respinsă, ca neîntemeiată,

c o n s t a ț ă :

La 04 septembrie 2019, Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală” s-au adresat cu acțiune în
procedura contenciosului administrativ împotriva Agenției Naționale pentru
Soluționarea Contestațiilor, persoane terțe Ministerul Educației, Culturii și Cercetării
solicitând anularea deciziei Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor
nr.03D-485-19 din 05 august 2019, prin care s-a anulat procedura de achiziție publică
nr.MD-1552394536412 din 12 aprilie 2019 privind achiziționarea manualelor școlare
pentru învățământul primar, gimnazial și liceal pentru loturile cu nr.1, 2, 7, 14 și 19, în
partea ce ține de lotul cu nr.19, inclusiv actele subsecvente lotului nominalizat;
încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, potrivit avizului public, plasat pe
pagina Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova în luna

septembrie 2018 (<https://mecc.gov.md/ro/content/atentia-editurilor-si-altor-producatori-de-manualescolare>), intervenientul accesoriu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, în calitate de autoritate contractantă, și-a manifestat intenția de a organiza o licitație publică, având ca obiect achiziționarea manualelor școlare pentru învățământul primar, gimnazial și liceal.

La caz, fiind interesată de oferta publică înaintată de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală” s-a conformat cerințelor de documentație și tehnice (privind livrarea de bunuri/servicii/lucrări) expuse de autoritatea contractată în anunțul de participare și a participat la Licitația deschisă din 12 aprilie 2019, oferind manuale școlare pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, care au fost incluse în Loturile nr.2, 16, 18 și 19.

În urma evaluării ofertelor depuse, grupul de lucru din cadrul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării a decis în privința câștigătorilor pentru fiecare poziție în parte, informând ulterior toți ofertanții participanți la licitație despre rezultatele examinării ofertelor.

Astfel, conform deciziei nr.21006128/2 din 27 iunie 2019 al grupului de lucru pentru achiziții publice al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, ca urmare a corespunderii cu toate cerințele de calificare solicitate și acumulării punctajului maxim, câștigători ai Licitației Publice nr. ocds-b3wdpl-MD-1552394536412 din 12 aprilie 2019 au fost desemnați mai mulți ofertanți.

Ulterior însă, Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală” a fost informată la 11 iulie 2019 de către autoritatea contractantă - Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova despre faptul că, au fost depuse patru contestații la procedura de Licitație deschisă nr.ocds-b3wdpl-MD-1552394536412 din 12 aprilie 2019 privind achiziționarea manualelor școlare pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, fiindu-i prezentate în acest sens și copiile contestațiilor sus-menționate.

Examinând informația prezentată de către autoritatea contractantă, Î.S.F.E.R. „Tipografia Centrală” a constatat faptul că, la 04 iulie 2019, Grupul Editorial „Litera A.V.N.” Societate cu Răspundere Limitată a contestat la Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor rezultatele Licitației deschise nr.ocds-b3wdpl-MD-1552394536412 din 12 aprilie 2019 pentru loturile: nr.1 (Limba și literatura română (Abecedar) pentru clasa 1); nr.7 (Matematica pentru clasa I); nr.14 (Matematica pentru clasa II), nr.19 (Educația pentru societate pentru clasele VII-VIII).

Suplimentar, la 04 iulie 2019, Instituția Publică Editura „ARC” a contestat rezultatele Licitației deschise nr.ocds-b3wdpl-MD-1552394536412 din 12 aprilie 2019 pentru lotul nr.2 (Limba și literatura rusă (maternă), clasa I).

Iar Î.S. Editorial - Poligrafică „Știința” a contestat la Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor rezultatele Licitației deschise nr.ocds-b3wdpl-MD-1552394536412 din 12 aprilie 2019 pentru loturile: nr.13 (în care nici nu a fost desemnat câștigător nici un ofertant) și Lotul 9 (Limba și literatura rusă (maternă) pentru clasa II), în care de asemenea nu a fost desemnat nici un câștigător.

Menționează că, toate contestațiile depuse se refereau la erorile admise de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării la etapa de evaluare a ofertanților, însă nici

una din societățile contestate nu au solicitat anularea rezultatelor licitației, solicitând doar reevaluarea calității manualelor prezentate de ei în ofertă la 7 poziții. Respectiv, contestatarii nu au solicitat reevaluarea rezultatelor licitației în privința Loturilor contestate, ci doar a rezultatelor evaluării de către grupul de lucru din cadrul MECC a pozițiilor pe care le-au indicat fiecare dintre ei în contestații.

În urma examinării contestațiilor, la 05 august 2019, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor a adoptat decizia nr.03D-485-19 prin care a decis admiterea parțială a contestației depuse de Grupul Editorial „Litera A.V.N.” SRL, IP Editura „ARC” și ÎS Editorial - Poligrafică „Știința” pe marginea desfășurării procedurii de achiziție publică nr.MD-1552394536412 din 12 aprilie 2019, privind achiziționarea manualelor școlare pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, inițiată de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării Republicii Moldova.

Concomitent, prin aceeași decizie s-a anulat procedura de achiziție publică nr.MD-1552394536412 din 12 aprilie 2019, privind achiziționarea manualelor școlare pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, în partea ce ține de loturile nr.1, 2, 7, 14 și 19, inclusiv actele subsecvente loturilor nominalizate.

În opinia Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală”, decizia nr.03D-485-19 din 05 august 2019 este una atât ilegală în fond, cât și emisă cu încălcarea procedurii stabilite prin lege, motiv din care urmează a fi anulată de către instanța de contencios administrativ.

Indică că, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor este în drept să se expună doar în privința obiectului contestației și a limitelor pretențiilor invocate în ea.

În asemenea context, consideră că Agenția neîntemeiat a invocat în decizia contestată din oficiu unele încălcări în procedura de achiziție publică, or, Legea nr.131 din 03 iulie 2015 privind achizițiile publice nu prevede examinarea de către Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor din oficiu a contestațiilor.

Suplimentar, consideră că, examinarea legalității și temeiniciei actului atacat poate avea loc doar prin prisma pretențiilor invocate în contestație, or examinarea în afara celor invocate de contestatar duce la încălcarea principiului imparțialității.

Tot aici, raționamentul privind examinarea și soluționarea contestațiilor în limitele pretențiilor invocate îl deduce și din principiile de activitate ale Agenției și a consilierilor, în special principiul imparțialității care să nu permită identificarea în locul contestatorului a argumentelor suplimentare în vederea atacării actelor autorității contractante și nici substituirea în atribuții.

Referitor la procedura de atribuire în vederea achiziționării de bunuri (manuale) descrisă în anunțul de participare și documentația standard pentru realizarea achizițiilor publice de bunuri, aprobat prin ordinul Ministerului Finanțelor nr.173 din 05 octombrie 2018, Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală” consideră că, ea este perfect legală și desfășurată conform tuturor standardelor și cerințelor impuse, explicită, bazată pe principiul transparenței și liberei concurențe.

Referitor la legalitatea deciziei Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor din 05 august 2019, reieșind din rolul și atribuțiile consfințite prin Legea privind achizițiile publice nr.131 din 03 iulie 2015, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor este unica entitate care monitorizează și efectuează controlul

asupra modului în care autoritățile contractante respectă procedura de achiziții publice și de atribuire a contractelor de achiziții publice, fiind entitatea care examinează doar contestațiile formulate în cadrul procedurilor de achiziții publice și constată încălcarea de procedură. Examinarea legalității și temeiniciei actului atacat poate avea loc doar prin prisma pretențiilor invocate în contestație, or, după cum s-a menționat, examinarea în afara celor invocate de contestatori poate afecta o altă parte implicată, iar acesta duce la încălcarea principiului imparțialității, indicat expres în art.5 din Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor din HG nr.271 din 15 decembrie 2016.

În acest sens, consideră că, contestațiile depuse pe marginea procedurii de licitație nu se referă la procedura de achiziție publică, ci se referă, în fapt, doar la evaluarea calității manualelor, lansând critici la etapa evaluării metodico - științifică a proiectelor de manuale.

Respectiv, notează că, pentru asemenea contestații există remediul intern (în interiorul procedurii de achiziții, până la finalizarea acesteia și anume la etapa de evaluare a proiectului de manual), care se descrie amănunțit în capitolul IV din Regulamentul cu privire la evaluarea, selectarea și achiziția manualelor pentru învățământul general, aprobat prin Ordinul ministrului nr.143 din 20 martie 2017.

În acest context, contestațiile trebuiau restituite de Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor, în temeiul art.86 alin.(1) din Legea nr.131 din 03 iulie 2015, or competență în examinarea acestora este Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

Menționează că, examinând contestațiile în fond, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor a substituit în drepturi grupul de lucru al autorității contractante, or, conform ordinului MECC nr.672 din 29 mai 2019 au fost constituite 14 comisii de evaluare a componentei „Calitatea conținutului de manual” conform pct.19 din Regulamentul menționat supra.

Totodată, în opinia reclamantei, procedura de evaluare a fost respectată de către autoritatea competentă, în conformitate cu pct.20 din anunțul de participare și capitolul III „Evaluarea ofertelor de manuale” din „Regulamentul cu privire la evaluarea, selectarea și achiziția manualelor pentru învățământul general”, aprobat prin Ordinul ME nr.143 din 20 martie 2017.

Prin urmare, concluzionează că, soluția ANSC depășește reglementările tehnice și normative naționale și împiedică în mod nejustificat accesul reclamantei la procedura de atribuire a contractului de achiziții publice de bunuri în urma licitației, introducând astfel obstacole nejustificate de natură să restrângă concurența, sau să creeze prejudicii materiale.

Prin încheierea din 16 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani au fost atrase în proces în calitate de persoane terțe Societatea cu Răspundere Limitată „Litera A.V.N.”, IP Editura „ARC”, ÎS Editorial – Poligrafică „Știința” și Societatea cu Răspundere Limitată „Infocus” (f.d.117-118, vol.I).

Prin hotărârea din 24 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală” împotriva Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, persoane terțe

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Societatea cu Răspundere Limitată „Litera A.V.N.”, IP Editura „ARC”, ÎS Editorial – Poligrafică „Știința” și Societatea cu Răspundere Limitată „Infocus” cu privire la anularea actului administrativ individual.

S-a anulat decizia nr.03D-485-19 din 05 august 2019 a Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, prin care s-a anulat procedura de achiziție publică nr.MD-1552394536412 din 12 aprilie 2019 privind achiziționarea manualelor școlare pentru învățământul primar, gimnazial și liceal pentru loturile cu nr.1, 2, 7, 14 și 19, în partea ce ține de lotul cu nr.19, inclusiv actele subsecvente ce țin de anularea procedurii de achiziție a lotului nr.19 (f.d.176, 185-203, vol.I).

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, în interiorul termenului prevăzut la art.232 din Codul administrativ, la 05 aprilie 2021, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 24 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d.181, 212-214, vol.I).

Prin decizia din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor, casată integral hotărârea din 24 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o decizie nouă prin care, s-a respins, ca neîntemeiată, acțiunea înaintată de Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală” împotriva Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, persoane terțe Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Societatea cu Răspundere Limitată „Litera A.V.N.”, IP Editura „ARC”, ÎS Editorial – Poligrafică „Știința” și Societatea cu Răspundere Limitată „Infocus” cu privire la anularea actului administrativ individual (f.d.104, 105-123, vol.II).

La 09 decembrie 2021, recurentul Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală”, reprezentată de avocatul Danu Dogotari, a depus recurs nemotivat, iar, la 10 februarie 2022, prin intermediul secției documentare procesuală a cauzelor civile a Curții Supreme de Justiție, Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală”, reprezentată de avocatul Danu Dogotari, a depus recurs motivat împotriva deciziei din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii (f.d.125-126, 143-160, vol.II).

În motivarea recursului atenționează asupra faptului că, procedura de evaluare a fost respectată de către autoritatea competentă (Ministerul Educației), în conformitate cu pct.20 din anunțul de participare și capitolul III „Evaluarea ofertelor de manual” din „Regulamentul cu privire la evaluarea, selectarea și achiziția manualelor pentru învățământul general”, aprobat prin Ordinul ME nr.143 din 20 martie 2017.

Menționează că, autoritatea contractantă (Ministerul Educației) nu a încălcat drepturile contestatorilor prin intermediul documentației de atribuire la licitație, motiv din care nici unul din participanți nu a contestat anunțul de participare la procedura de achiziție nr.MD-1552394536412 și nici un participant nu a solicitat excluderea specificațiilor tehnice menite să-i restricționeze accesul la licitația publică în cauză sau clarificarea unor criterii. Mai mult ca atât, procedura de evaluare a proiectelor de manual a fost descrisă atât în anunțul cu privire la desfășurarea licitației, cât și în

„Regulamentul cu privire la evaluarea, selectarea și achiziția manualelor pentru învățământul general”, iar potrivit acestor acte, competența de evaluare a ofertelor revine Comisiilor de evaluare formate de Minister.

Mai indică că, tot o nedumerire mare trezește și argumentul intimitei precum că, Ministerul a încălcat prevederile Legii privind achizițiile publice pentru că, a omis să indice expres metodologia de calcul/algoritmul de calcul pentru componenta „Calitatea conținutului manualului”, din care considerente manualul nu poate fi evaluat obiectiv, fapt care afectează procedura de atribuire și face imposibilă încheierea contractului pentru loturile contestate.

Consideră că, acest argument este greșit reținut de instanța de apel, indicând în acest sens că, procedura de evaluare a manualelor a fost descrisă atât în anunțul cu privire la desfășurarea licitației manualelor pentru învățământul general, iar potrivit acestor acte competența de evaluare a ofertelor revine Comisiilor formate de Minister, certitudine pe care instanța de apel a negat-o prin decizia adoptată la caz.

Specifică că, totalizarea evaluării ofertelor proiectelor de manuale propuse la licitație s-a făcut în cadrul ședinței Consiliului Național pentru Aprobarea Manualelor la 27 iunie 2019 care a adoptat decizia nr.21006128 (cap.VI din Regulament). Această decizie nu a fost contestată în ordinea stabilită.

Menționează totodată că, nimeni din persoanele participante la procedura de achiziție publică nu a contestat rezultatele și punctajele oferite de către Comisia de evaluare, nu au contestat licitația și legalitatea desfășurării licitației în ansamblu, dar s-au referit doar la punctajele oferite de Comisia de evaluare la etapa evaluării proiectului de manual, care s-a finalizat cu decizia Consiliului Național de Aprobare a Manualelor nr.21006128 din 27 iunie 2019, care nu a fost contestată în interiorul procedurii de achiziții prin cererea prealabilă. În acest context, indică că, actul administrativ nu a fost contestat în cadrul etapei respective a procedurii de achiziție publică.

Referitor la legalitatea Deciziei Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor din 05 august 2019, reieșind din rolul și atribuțiile consfințite prin Legea privind achizițiile publice nr.131 din 03 iulie 2015, precum și a angajamentelor asumate pe plan extern, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor este unica entitate care monitorizează și efectuează controlul asupra modului în care autoritățile contractante respectă procedura de achiziții publice și de atribuire a contractelor de achiziții publice. Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor este entitatea care examinează doar contestațiile formulate în cadrul procedurilor de achiziții publice și constată încălcarea de procedură. Examinarea legalității și temeiniciei actului atacat - Decizia din 05 august 2019 - poate avea loc doar prin prisma pretențiilor invocate în contestație, or, după cum s-a menționat, examinarea în afara celor invocate de contestatori poate afecta o altă parte implicată, inclusiv situația contestatorului, iar acesta duce la încălcarea principiului imparțialității, indicat expres în art.5 din Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor din HG nr.271 din 15 decembrie 2016.

Suplimentar, invocă că Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor în Decizia contestată greșit a catalogat drept nelegitimă acțiunea autorității contractante de

a evalua ofertele în baza criteriilor eliminatorii și factorilor de evaluare (criteriile graduale). Spre deosebire de Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării dispune de specialiști în domeniu, inclusiv au consultat în prealabil Comisia de experți. Conform Regulamentului cu privire la evaluarea, selectarea și achiziția manualelor pentru învățământul general, care stabilește că grupul de lucru elaborează documentația de atribuire și alte documente aplicabile în cadrul procedurilor de achiziție publică. Din acest motiv, grupul de lucru este în drept să stabilească specificații tehnice și de conținut, precum și condiții reieșind din Codul Educației și necesitățile sociale, conform art.26 alin.(6) din Legea nr.131 - în sensul alin.(3) lit.c) și d), cel mai bun raport calitate-preț/calitate-cost se determină pe baza unor factori de evaluare care includ aspecte calitative, de mediu și/sau sociale în legătură cu obiectul contractului de achiziții publice/acordului-cadru.

Menționează în acest sens că, procedura de evaluare a fost respectată de către autoritatea competentă (Ministerul Educației) în conformitate cu pct.20 din anunțul de participare și capitolul III „Evaluarea ofertelor de manuale” din Regulamentul cu privire la evaluarea, selectarea și achiziția manualelor pentru învățământul general, aprobat prin Ordinul ME nr.143 din 20 martie 2017.

Recurenta subliniază că, autoritatea contractantă nu a impus careva restricții care ar depăși cadrul legal instituit prin Regulamentul enunțat supra și nici într-un fel nu a încălcat dreptul la libera concurență a editurilor de a participa la concurs cu manualele sale, care corespund atât standardelor internaționale și în particular europene, cât și reglementărilor naționale în vigoare.

Recurenta consideră că, este calomnios argumentul Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor precum că, procedura a fost viciată, improvizată, mimând desfășurarea unei licitații deschise.

La fel, recurenta consideră că, „omisiunea” pe care se bazează Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor este un abuz de drept din partea autorității publice și, nici într-un caz, nu i-a dat dreptul să anuleze licitația desfășurată absolut legal, transparent și în corespundere cu Legea privind achizițiile publice.

Totodată, consideră că, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor nu a avut competență să intervină în activitatea autorității administrative - Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, nu a avut competență să constate că, Comisia de evaluare a manualelor a acordat punctaj cu discrepanțe mari între unii ofertanți și din cauza aceasta să anuleze licitația în ansamblu.

Consideră că, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor și-a depășit atribuțiile și a făcut unele constatări care nu intră în competența sa, prin ce a creat prejudiciu enorm recurentei și terților, dar și societății civile, în ansamblu, deoarece din 12 aprilie 2019, când s-a deschis procedura de achiziții publice și până în luna august 2021 copiii din școlile Republicii Moldova nu au dispus de manuale școlare conform curriculei din 2019 anume din vina Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, iar aceasta aduce o ingerință în drepturile copiilor la învățământ.

Fără un act de constatare emis de către Comisia de constatare sau de evaluare a manualelor din cadrul Ministerului Educației, constatările făcute de Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor sunt ilegale și abuzive.

Decizia Agenției pentru Soluționare a Contestațiilor din 05 august 2019 încalcă principiul securității raporturilor juridice (art.30 Cod administrativ).

Mai notează că, în litigiul deferit judecății în prezenta speță se constată că, decizia emisă de autoritatea administrativă Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor este ilegală și concret a fost anulată de o instanța de fond, din motivul că, autoritatea competentă și-a arogat competențe specifice unei Comisii de evaluare a manualelor ori, acesta nu este organ care poate să constate încălcări la etapa de evaluarea manualelor școlare.

În opinia recurentei Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală”, actul administrativ contestat este unul neîntemeiat, urmând a fi anulat.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art.245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 23 noiembrie 2021, în ședință publică (f.d.104, 105-123, vol.II).

Materialele cauzei atestă că, la 25 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Curtea de Apel Chișinău a notificat recurentei Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală”, prin intermediul avocatului Danu Dogotari, copia dispozitivului deciziei din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.124, vol.II).

Din materialele dosarului rezultă că, la 09 decembrie 2021, recurenta Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală”, reprezentată de avocatul Danu Dogotari, a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii (f.d.125-126, vol.II).

La 03 februarie 2022, avocatul Danu Dogotari, în interesele Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală”, a recepționat decizia motivată a instanței de apel, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.131, vol.II).

La 10 februarie 2022, prin intermediul secției documentare procesuală a cauzelor civile a Curții Supreme de Justiție, Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală”, reprezentată de avocatul Danu Dogotari, a depus recurs motivat împotriva deciziei din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii (f.d.143-160, vol.II).

În asemenea circumstanțe, instanța de recurs constată că, Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală”, reprezentată de avocatul Danu Dogotari, a depus recursul cu respectarea termenului prevăzut de art.245 din Codul administrativ.

La 04 martie 2022, ulterior, la 11 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, Societății cu Răspundere Limitată „Litera A.V.N.”, IP Editura „ARC”, ÎS Editorial – Poligrafică „Știința” și Societății cu Răspundere Limitată „Infocus” copia recursului nemotivat și a celui motivat depus de Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală”, reprezentată de avocatul Danu Dogotari, împotriva deciziei din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței (f.d.134, 200, vol.II).

La 11 mai 2022, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor a depus referință, solicitând respingerea recursului depus de Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală”, reprezentată de avocatul Danu Dogotari, și menținerea deciziei instanței de apel (f.d.208-214, vol.II).

În susținerea referinței au fost reiterate circumstanțele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată și pe parcursul examinării cauzei în ordine de apel.

Suplimentar a menționat că, în cadrul procedurii de achiziții publice nr.1552394536412 din 12 aprilie 2019 a cărei obiect a constituit achiziționarea manualelor școlare pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, se aplică prevederile Legii 131/2015 privind achizițiile publice.

La fel, indică că, urmează de reținut că, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării fiind o autoritate publică reprezintă o autoritate contractantă care este ținută să aplice prevederile Legii 131/2015 privind achizițiile publice, or procedura de achiziție nr.MD-1552394536412 din 12 aprilie 2019 a fost o licitație deschisă, după cum reiese de la rubrica „tipul procedurii” din Sistemul Informațional Automatizat „Registrul de Stat al Achizițiilor Publice” Mtender <https://mtender.gov.md/tenders/ocds-b3 wdp 1 - MD-1552394536412?tab=contract- notice>.

Astfel, consideră că, este certă obligația Ministerului Educației, Culturii și Cercetării de a acționa conform prevederilor Legii nr.131/2015 privind achizițiile publice, inclusiv din care decurge explicit competența Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor în soluționarea contestațiilor depuse în cadrul procedurilor de achiziții publice.

În aceasta ordine de idei consideră că, instanța de apel just a reținut că, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor nu a substituit acei profesori universitari și școlari care au efectuat evaluarea respectivă în cadrul procedurii de achiziție din litigiu, însă a constatat încălcarea prevederilor Legii nr.131/2015 și anume, omisiunea autorității contractante de a indica expres metodologia de calcul/algoritmul de calcul pentru componenta „Calitatea conținutului manualului”, din care considerente manualele nu pot fi evaluate obiectiv, fapt care afectează procedura de atribuire și face imposibilă încheierea contractului pentru loturile contestate, făcând referire în acest sens la prevederile art.26 alin.(2) din Legea nr.131/15.

Astfel, reieșind din cele menționate supra, Agenția conducându-se de competențele pe care le are a fost în imposibilitate de a aprecia corectitudinea punctajelor oferite pentru factorul de evaluare litigant, având în vedere omisiunea constatată, unica soluție fiind anularea loturilor contestate, respectiv, au fost admise pretențiile contestatorilor cu

referire la modalitatea de acordare a punctajului pentru componenta „Calitatea conținutului manualului”, în măsura în care, nu s-a identificat corelarea regulilor de întocmire a ofertelor (în speță a manualelor) cu punctajele acordate, astfel încât să fie clar și măsurabil faptul cum a ajuns un evaluator oarecare la punctajul acordat pentru fiecare criteriu general de calitate.

Prin urmare, prin prisma pretențiilor, Agenția urma să aprecieze dacă acțiunile autorității contractante se încadrau în prevederile art.26 alin.(2) din Legea nr.131/15 - autoritatea contractantă stabilește oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic pe baza criteriului de atribuire și a factorilor de evaluare prevăzuți în documentația de atribuire, respectiv, prin prisma documentației de atribuire urmau a fi apreciate acțiunile grupului de lucru, iar la caz, s-a constatat omisiunea menționată mai sus, ceea ce a dus la imposibilitatea de a le aprecia obiectiv.

Reieșind din cele menționate supra, consideră că, Agenția la emiterea deciziei contestate în pricină-decizia nr.03D- 485/19 din 05 august 2019, și-a exercitat dreptul său discreționar în limitele legii.

În concluzie, Agenția menționează că, recurentul nu a prezentat careva probe verosimile, ce ar putea răsturna soluția adoptată de completul judiciar al Curții de Apel Chișinău.

La 31 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa recurentului Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală”, inclusiv și intimaților, persoanelor terțe copia referinței depuse de Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor, la recursul depus de Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală”, reprezentată de avocatul Danu Dogotari, împotriva deciziei instanței de apel, pentru informare (f.d.215, vol.II).

Prin încheierea din 29 iunie 2022 a Curții Supreme de Justiție recursul depus de Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală”, reprezentată de avocatul Danu Dogotari, împotriva deciziei din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a numit spre examinare în complet din cinci judecători.

În conformitate cu prevederile art.247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

La caz, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a considerat inoportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurente, au fost expuse cu suficientă claritate, părților fiindu-le create condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, iar întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, părțile au avut posibilitatea de depunere a referinței.

Aici, se impune a învedera că, examinarea cauzei în ordine de recurs în lipsa participanților la proces, nu poate fi calificată ca o limitare a dreptului de apărare și dreptului de acces la justiție, în condițiile în care participanții la proces beneficiază de un ansamblu de pârghii legale întru realizarea drepturilor sale.

Studiind materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în

contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, a casa integral decizia din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și emite o nouă decizie de menținere a hotărârii din 24 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din considerentele ce urmează.

Potrivit art.248 alin.(1) lit.c) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie prin care casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

În corespundere cu art.21 alin.(1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

În corespundere cu art.22 alin.(1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu.

Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Prin prisma prevederilor art.194 alin.(2) Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

La fel, aplicabile sunt și prevederile art.244 alin.(2) coroborate cu art.231 alin.(2) din Codul administrativ, conform cărora pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap.III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap.II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În sensul art.219 alin.(1) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Prin prisma alin.(2) și (3) al aceluiași articol, instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Recapitulând esența litigiului în scopul verificării aplicării corecte a dreptului material și procedural, instanța de recurs reține următoarea stare de fapt.

Din cumulul probatoriu administrat speței, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, obiect al contenciosului administrativ în prezenta cauză îl constituie verificarea legalității deciziei nr.03D-485-19 din 05 august 2019 a Agenției Naționale pentru Soluționarea

Contestațiilor, prin care s-a anulat procedura de achiziție publică nr.MD-1552394536412 din 12 aprilie 2019 privind achiziționarea manualelor școlare pentru învățământul primar, gimnazial și liceal pentru loturile cu nr.1, 2, 7, 14 și 19, în partea ce ține de lotul cu nr.19, inclusiv actele subsecvente ce țin de anularea procedurii de achiziție a lotului nr.19 (f.d.16-35, vol.I).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, la 12 martie 2019 în Buletinul Achizițiilor publice, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a publicat, pe portalul guvernamental unic de acces online www.mtender.gov.md, un anunț de participare la procedura de achiziții publice nr.1552394536412 din 12 aprilie 2019 a cărei obiect a constituit achiziționarea manualelor școlare pentru învățământul primar, gimnazial și liceal.

Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală” fiind interesată de oferta publică înaintată de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, s-a conformat cerințelor de documentație și tehnice expuse de autoritatea contractată în anunțul de participare și a participat la Licitația deschisă din 12 aprilie 2019, oferind manuale școlare pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, care au fost incluse în Loturile nr. 2, 16, 18 și 19.

Potrivit deciziei nr.21006128 din 27 iunie 2019 al grupului de lucru pentru achiziții publice al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, ca urmare a corespunderii cu toate cerințele de calificare solicitate și acumulării punctajului maxim, câștigători au fost desemnați în privința lotului nr.1 Limba și literatura română (maternă) - ÎSEP „Știința”, lotul nr.2 Limba rusă și literatura rusă (maternă), clasa I - Editura „Univers Educațional” Societate cu Răspundere Limitată, lotul nr.3 Limba și literatura găgăuză pentru clasa I - ÎSEP „Știința”, lotul nr.4 Limba și literatura bulgară pentru clasa I - ÎSEP „Știința”, lotul nr.5 Limba și literatura ucraineană pentru clasa I - ÎSEP „Știința”, lotul nr.6 Limba și literatura română (ruși) pentru clasa I - IP Editura „ARC”, lotul nr.7 Matematica pentru clasa I - Editura „Prut International” Societate cu Răspundere Limitată; lotul nr.8 Limba rusă și literatura română (maternă), clasa II - „Cartier” Societate cu Răspundere Limitată; lotul nr.10 Limba și literatura română (ruși) pentru clasa II - Editura Didactică de Stat „Lumina”; lotul nr.11 Limba și literatura găgăuză pentru clasa II - ÎSEP „Știința”; lotul nr.12 Limba rusă și literatura bulgară pentru clasa II - ÎSEP „Știința”; lotul nr.14 Matematica pentru clasa II - Editura „Prut International” Societate cu Răspundere Limitată; lotul nr.15 Științe pentru clasa II - Grupul Editorial Litera „A.V.N.” Societate cu Răspundere Limitată; lotul nr.16 Educație moral-spirituală pentru clasa II - „Lyceum” SRL; lotul nr.17 Educația muzicală pentru clasa II - ÎSEP „Știința”; lotul nr.18 Educație pentru societate pentru clasele V-VI - ISFEP „Tipografia Centrală”; lotul nr.19 Educație pentru societate pentru clasele VII-VIII - ISFEP „Tipografia Centrală”; lotul nr.20 Educație pentru societate pentru clasele IX-XI - Grupul Editorial Litera „A.V.N.” Societate cu Răspundere Limitată; lotul nr.21 Limba franceză nivel Al. 1, Al.2, Al -IP Editura „ARC”; lotul nr.22 Limba engleză nivel A 1.1, A 1.2, Al - IP Editura „ARC” (f.d. 47-50).

Astfel, agenții economici participanți la procedura de achiziții publice au depus contestații în adresa Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor.

Potrivit contestației depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „Litera A.V.N.”, acesta a invocat că contestă rezultatele la următoarele loturi: nr.1 (Limba și literatura română (Abecedar) pentru clasa I), nr.7 (Matematica pentru clasa I), nr.14 (Matematica pentru clasa II), nr.19 (Educație pentru societate pentru clasele VII-VIII). Solicită să li se transmită în termenul prescris de lege fișele de evaluare a manualelor editurilor participante la loturile amintite sau solicită să se „reevalueze calitatea acestor manuale de către o comisie formată de noua conducere a ministerului din specialiști integri, care nu pot fi șantajați sau corupți”. Suplimentar, după recepționarea fișelor de evaluare, contestatorul a relatat că o analiză atentă a fișelor de evaluare a ofertelor pentru achiziția manualelor școlare de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării ar scoate în evidență inconsecvența și tendențiozitatea evaluatorilor, care au subestimat calitatea manualului cu numărul 485 ML, iar ca dovadă sunt argumentele lor justificative - subiective și părtinitoare, de multe ori nesigure sau chiar incompetente - pe care ministerul încearcă să le impună fără drept de apel. Totodată, acesta susține că membrii comisiei de evaluare au avut un scop prestabilit și anume de a diminua valoarea manualului elaborat de către Grupul Editorial „Litera A.V.N.” Societate cu Răspundere Limitată. În acest sens, contestatorul afirmă că în mod paradoxal, obiecțiile și recomandările referitoare la manualul câștigător cu numărul 214 SK sunt numeric mai multe și, pe alocuri, chiar mai grave decât manualul său propus. Astfel, acesta menționează că caracterul recomandărilor a fost, în ambele cazuri, aproximativ același, punctajele însă fiind foarte diferite, iar pentru aceleași tipuri de observații/recomandări, cum ar fi la indicatorul 1.2, i s-a acordat 5 pct., celuilalt manual - 10 pct. Acest fapt, în opinia contestatorului, trezește bănuiala că membrii comisiei au fost influențați din exterior, ceea ce pune sub semnul incertitudinii imparțialitatea judecăților de valoare și integritate morală. Ca urmare a analizei minuțioase a fișelor de evaluare, contestatorul precizează că evaluatorii au o gândire stereotipă și reticentă față de elementul nou, inovativ, acest lucru se referă atât la viziunea metodică, la stilul și conținutul textelor, cât și la ilustrațiile lucrării. Mai multe afirmații ale acestora se contrazic, unele fiind discutabile și excesiv de subiective, cum ar fi: „Observația privind lipsa lecțiilor la componenta „Tainele cărții”, care este totalmente nejustificată, deoarece partea II-a a manualului include mai multe texte despre etapele pe care le parcurge o carte de la scriere până la imprimarea ei la tipografie, despre cartea electronică, despre bibliotecă și calculator (tema 1), iar la tema 5 se vorbește despre frumusețea și tainele cărților cu povești”. În concluzie, se precizează că deși lucrarea ar putea conține mici erori și inadvertențe, acestea pot fi lesne omise și corectate în procesul finalizării lucrării. Totodată, califică ca total injustă și ofensatoare aprecierea care i s-a dat - un punctaj sub 70%, care să nu-i permită trecerea baremului de calitate. Având în vedere cele relatate, operatorul economic contestator solicită repetat reevaluarea manualului Limba și literatura română (Abecedar) de către o nouă comisie, formată din oameni competenți, integri, neșantajabili ori corupți.

Potrivit contestației depuse de Instituția Privată Editura „ARC” a invocat că manualul „Limba și literatura rusă” (maternă), clasa I, care a constituit lotul nr.2 al licitației actuale, a fost editat de IP Editura „ARC” în anul 2002 pe bază de concurs, acumulând punctajul necesar la capitolul calitate pentru a fi desemnat câștigător. Din 2002 până în prezent, manualul a fost supus tuturor studiilor de vivacitate organizate de Ministerul Educației din Republicii Moldova. În baza punctajului cumulat în școlile din Republica Moldova, manualul a trecut baremul de 70% al calității, fiind recomandat pentru reeditare. În baza recomandărilor din școli, în anul 2007 el a fost modernizat, iar în anul 2010 a fost adaptat la noul curriculum disciplinar de atunci, fiind aprobat pentru editare de către o comisie de evaluare a Ministerului. Cu alte cuvinte, timp de 17 ani, manualul a fost în concordanță deplină cu curriculum școlar și cu necesitățile și doleanțele învățătorilor care îl utilizau. Contestatorul consideră, că prin aprecierea manualului „Limba și literatura rusă” (maternă), clasa I sub baremul de 70% al calității, acordându-i-se un punctaj de numai 59%, IP Editura „ARC” a fost scoasă din competiție. Ca urmare a celor menționate operatorul contestator Instituția Privată Editura „ARC” solicită reevaluarea transparentă a calității manualului „Limba și literatura rusă” (maternă), clasa I.

Potrivit contestației depuse de ÎS Editorial – Poligrafică „Știința”, acesta a invocat că în calitatea sa de persoană interesată la procedura de achiziție publică din speță, operatorul economic contestator relatează că manuscrisul „Limba și literatura rusă” pentru clasa a II-a (lotul nr.9 - contestația nr.02/520/19), a fost evaluat, obținând, la capitolul „Calitate”, 64,50 puncte, adică mai puțin (cu 5,5 puncte) decât baremul minim necesar (70 de puncte) pentru evaluarea în continuare a ofertei. În acest sens, precizează că manuscrisul prezentat la concurs reprezintă versiunea modernizată și adaptată la noul curriculum al manualului evaluat și aprobat de comisia respectivă a Ministerului Educației în cadrul concursurilor/licitații anterioare, urmate de evaluări pe teren (studiile de vivacitate) și de aprecierea învățătorilor. Contestatorul menționează că, la ultimul concurs/licitație, nr.1608/10 din 15 februarie 2011, manuscrisul manualului de „Limba și literatura rusă” pentru clasa II a obținut la capitolul „Calitate” 91,80 puncte. De asemenea, operatorul contestator consemnează că, consecutiv, o singură evaluare recentă nu poate să aibă un mai mare grad de obiectivitate decât câteva evaluări anterioare și este absolut improbabil ca manuscrisul să acumuleze un punctaj sub limitele baremului de trecere. În același context, se mai relatează că, prin atribuirea unui punctaj mai mic decât baremul minim de trecere, manuscrisul nu a fost pur și simplu depunctat, ci scos din concurs (lăsând școala în acest an fără acest manual, destinat unei minorități naționale, discriminată, astfel, în raport cu ceilalți elevi). Cu referire la manuscrisul „Limba și literatura ucraineană” pentru clasa a II-a (lotul nr.13, contestația nr.02/519/19), se menționează că acesta a fost evaluat și a obținut, la capitolul „Calitate”, 68,67 puncte, adică mai puțin cu numai 1,33 puncte decât baremul minim necesar (70 de puncte) pentru evaluarea în continuare a ofertei. De asemenea, s-a specificat că manuscrisul prezentat la concurs reprezintă versiunea restructurată conform noului curriculum al manualului evaluat și aprobat de comisia respectivă a Ministerului Educației în cadrul concursurilor/licitații anterioare, urmate de evaluări pe

teren (studiile de vivacitate) și de aprecierea învățătorilor. Contestatorul susține că manuscrisul corespunde rigorilor curriculare, incluzând toate temele solicitate de programă, singura deosebire o constituie câteva teme suplimentare, necesare parcursului logic al demersului didactic. Contestatorului i se pare prea puțin probabil ca manuscrisul să acumuleze un punctaj nu doar prea mic, ci sub limitele baremului de trecere. Tot aici, operatorul economic contestator evidențiază, că prin atribuirea unui punctaj mai mic decât baremul minim de trecere, manuscrisul a fost scos din concurs nu doar rebutând munca autorului și a editurii, ci și lăsând școala în acest an fără manualul respectiv, destinat unei minorități naționale, care va fi discriminată, astfel, în raport cu ceilalți elevi. În consecință, operatorul economic contestator solicită reevaluarea calității ofertei.

Prin decizia nr.03D-485/19 din 05 august 2019, privind soluționarea contestațiilor formulate de Grupul Editorial „Litera A.V.N” Societate cu Răspundere Limitată, IP Editura „ARC” și ÎS Editorial-Poligrafică „Știința”, înregistrate la Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor cu nr.02/513/19, nr.02/517/19, nr.02/519/19 și nr.02/520/19 la data de 04 iulie 2019, pe marginea procedurii de achiziție publică nr.MD-1552394536412 din 12 aprilie 2019, în conformitate cu prevederile art.71 alin.(1) lit.g), art.80 alin.(1), art.82 alin.(1), art.86 alin.(2) lit.a), alin.(3) și alin.(5) din Legea nr.131/15, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor, a dispus admiterea parțială a contestației nr.02/513/19 din 04 iulie 2019, depusă de către Grupul Editorial „Litera A.V.N.” Societate cu Răspundere Limitată, contestația nr.02/517/19 din 04 iulie 2019, depusă de către IP Editura „ARC”, precum și contestațiile nr.02/519/19 și 02/520/19 din 04 iulie 2019, depuse de către ÎS Editorial-Poligrafică „Știința”, pe marginea rezultatului desfășurării procedurii de achiziție publică nr.MD-1552394536412 din 12 aprilie 2019, privind achiziționarea manualelor școlare pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, inițiate de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării Republicii Moldova.

S-a anulat procedura de achiziție publică nr.MD-1552394536412 din 12 aprilie 2019 privind achiziționarea manualelor școlare pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, în partea ce ține de loturile nr.1, 2, 7, 14 și 19, inclusiv actele subsecvente loturilor nominalizate.

Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală” nefiind de acord cu decizia Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor nr.03D-485/19 din 05 august 2019, a depus prezenta acțiune prin care solicită anularea parțială a acesteia în partea loturilor nr.19, care au fost câștigate de acestea potrivit art.82 alin.(1) al Legii privind achizițiile publice nr.131 din 03 iulie 2015.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, prin hotărârea din 24 martie 2021 a admis cererea de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ depusă Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală” împotriva Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, persoane terțe Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Societatea cu Răspundere Limitată „Litera A.V.N.”, IP Editura „ARC”, ÎS Editorial – Poligrafică „Știința” și Societatea cu Răspundere Limitată „Infocus” cu privire la anularea actului administrativ individual.

A anulat decizia nr.03D-485-19 din 05 august 2019 a Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, prin care s-a anulat procedura de achiziție publică nr.MD-1552394536412 din 12 aprilie 2019 privind achiziționarea manualelor școlare pentru învățământul primar, gimnazial și liceal pentru loturile cu nr.1, 2, 7, 14 și 19, în partea ce ține de lotul cu nr.19, inclusiv actele subsecvente ce țin de anularea procedurii de achiziție a lotului nr.19 (f.d.176, 185-203, vol.I).

Prima instanță a reținut că contestațiile depuse pe marginea procedurii de licitație nu se referă la procedura de achiziție publică, ci se referă, în fapt, la evaluarea calității manualelor, lansând critici la etapa evaluării metodico - științifică a proiectelor de manuale.

În această ordine de idei instanța de fond a concluzionat că, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor la emiterea deciziei nr.03D-485/19 din 05 august 2019 nu a ținut cont de prevederile Regulamentului cu privire la evaluarea, selectarea și achiziția manualelor pentru învățământul general”, aprobat prin Ordinul ministrului nr.143 din 20 martie 2017 și a substituit în drepturi grupul de lucru al autorității contractante, care conform ordinului MECC nr.672 din 29 mai 2019 au fost constituite 14 comisii de evaluare a componentei „Calitatea conținutului de manual”.

În aceeași ordine de idei, instanța de fond a reținut că, Agenția neîntemeiat a invocat în decizia contestată din oficiu unele încălcări în procedura de achiziție publică, deși Legea achizițiilor publice nr.131/2015 nu prevede examinarea de către Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor din oficiu a contestațiilor.

La rândul său, instanța de apel verificând legalitatea hotărârii primei instanțe, prin decizia din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a admis cererea de apel depusă de Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor, a casat integral hotărârea din 24 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a emis o decizie nouă prin care, a respins, ca neîntemeiată, acțiunea înaintată de Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală” împotriva Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, persoane terțe Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Societatea cu Răspundere Limitată „Litera A.V.N.”, IP Editura „ARC”, ÎS Editorial – Poligrafică „Știința” și Societatea cu Răspundere Limitată „Infocus” cu privire la anularea actului administrativ individual (f.d.104, 105-123, vol.II).

Instanța de apel a apreciat că, hotărârea instanței de fond este neîntemeiată, a fost adoptată cu aprecierea eronată a probelor administrate și aplicarea eronată a normelor de drept material.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, cu referire la prevederile art.2 lin.(1), (4), art.80 alin.(1) și (7), art.82 alin.(1)-(4), art.83, 84,85,86 din Legea nr.131 din 03 iulie 2015 cu privire la achizițiile publice, a concluzionat că ține de competența Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor examinarea contestațiilor formulate de Grupul Editorial „Litera A.V.N.” Societate cu Răspundere Limitată, IP Editura „ARC” și ÎS Editorial-Poligrafică „Știința”, înregistrate la Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor cu nr.02/513/19, nr.02/517/19, nr.02/519/19 și nr.02/520/19 la 04 iulie 2019, pe marginea procedurii de achiziție publică nr.MD-1552394536412 din 12 aprilie 2019.

Instanța ierarhic inferioară a constatat că, procedurii de achiziții publice nr.1552394536412 din 12 aprilie 2019 a cărei obiect a constituit achiziționarea manualelor școlare pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, îi sunt aplicabile prevederile Legii nr.131 din 03 iulie 2015 privind achizițiile publice, iar achiziția publică menționată nu este exceptată, conform art.5 a prezentei Legi.

Completul de judecată al instanței de apel a reținut că, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării fiind o autoritate publică reprezintă o autoritate contractantă care este ținută să aplice prevederile Legii nr.131/2015 privind achizițiile publice, punctând în acest context că, procedura de achiziție nr.MD-1552394536412 din 12 aprilie 2019 a fost o licitație deschisă, după cum reiese de la rubrica „tipul procedurii” din Sistemul Informațional Automatizat „Registrul de Stat al Achizițiilor Publice” Mtender <https://mtender.gov.md/tenders/ocds-b3 wdp 1 -MD-1552394536412?tab=contract-notice>.

În această ordine de idei instanța ierarhic inferioară a punctat că, este certă obligația Ministerului Educației, Culturii și Cercetării de a acționa conform prevederilor Legii nr.131/2015 privind achizițiile publice, inclusiv din care decurge explicit competența Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor în soluționarea contestațiilor depuse în cadrul procedurilor de achiziții publice.

Efectuând controlul judiciar al deciziei din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 24 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, instanța de recurs constată că, hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar decizia instanței de apel a fost emisă cu interpretarea în mod eronat a normelor de drept material, nu a elucidat toate circumstanțele importante ale cauzei, din următoarele considerente.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficientă pentru soluționarea cauzei.

Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanța constată prin cercetare și comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității.

În aceeași ordine de idei, potrivit jurisprudenței stabilite, CEDO a învederat că unul din principiile legate de administrarea corectă a justiției se referă la hotărârile instanțelor de judecată, care ar trebui să explice în mod adecvat raționamentele pe care se bazează. Măsura în care se aplică această obligație de motivare poate varia în funcție de natura deciziei și trebuie determinată în funcție de circumstanțele cauzei (a se vedea

Moreira Ferreira, ibidem, parag. 84; Orlen Lietuva LTD. vs Lituania, 29 ianuarie 2019, parag. 82).

Conform art.189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană, care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Potrivit prevederilor art.208 alin.(1) și alin.(3) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă. Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

Conform art.19 Cod Administrativ, cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative.

Conform art.162 Cod administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. Dacă autoritatea publică nu soluționează petiția în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă. Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul; b) emiterea unui act administrativ individual.

În corespundere cu art.164 alin. (1) Cod Administrativ, cererea prealabilă se depune în scris la autoritatea publică emitentă.

Conform art.209 alin.(1) Cod administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia;

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Astfel, reieșind din circumstanțele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, instanțele ierarhic inferioare corect au stabilit că, cererea de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ formulată de Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală” împotriva Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, persoane terțe Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Societatea cu Răspundere Limitată „Litera A.V.N.”, IP Editura „ARC”, ÎS Editorial – Poligrafică „Știința” și Societatea cu Răspundere Limitată „Infocus” cu privire la anularea actului administrativ individual, a fost depusă cu respectarea procedurii prealabile.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține prevederile art.2 alin.(1) și (4) al Legii nr.131 din 03 iulie 2015 privind achizițiile publice, din conținutul căreia se deduce că prezenta lege se aplică contractelor de achiziții publice, cu excepția celor specificate la art.5, a căror valoare

estimată, fără taxa pe valoarea adăugată, este egală cu sau mai mare decât următoarele praguri: a) pentru contractele de achiziții publice de bunuri și servicii, altele decât cele menționate la lit.c) – 200 000 de lei; b) pentru contractele de achiziții publice de lucrări – 250 000 de lei; c) pentru contractele de achiziții publice care au ca obiect servicii sociale și alte servicii specifice enumerate în anexa nr.2 – 400 000 de lei. Contractele de achiziții publice a căror valoare estimată, fără taxa pe valoarea adăugată, nu depășește pragurile menționate la alin.(1) sunt reglementate de Regulamentul achizițiilor publice de valoare mică, aprobat de Guvern.

Conform art.80 alin.(1) și (7) al Legii nr.131 din 03 iulie 2015 privind achizițiile publice, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor este o autoritate publică autonomă și independentă față de alte autorități publice, față de persoane fizice și juridice, care examinează contestațiile formulate în cadrul procedurilor de achiziție publică. Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor este independentă și nu poate fi subordonată niciunei alte autorități sau instituții publice, având obligația de a apăra drepturile și interesele legitime ale tuturor părților implicate în contestațiile trimise spre soluționare fără nici o privilegiere sau discriminare. Deciziile Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor pot fi contestate în instanța de judecată.

Potrivit art.82 alin.(1) – (4) din Legea pre citată, orice persoană care are sau a avut un interes în obținerea unui contract de achiziție publică și care consideră că în cadrul procedurilor de achiziție publică un act al autorității contractante a vătămat un drept al său recunoscut de lege, în urma cărui fapt a suportat sau poate suporta prejudiciu, este în drept să conteste actul respectiv în modul stabilit de prezenta lege. În sensul prevederilor alin.(1), prin act al autorității contractante se înțelege orice act administrativ, orice altă acțiune sau inacțiune care produce sau poate produce efecte juridice în legătură cu procedura de achiziție publică. Orice referire, pe parcursul prezentului capitol, la aplicarea procedurii de achiziție publică include toate cazurile care intră în sfera de aplicare a dispozițiilor prezentei legi. Soluționarea contestațiilor privind atribuirea contractelor sectoriale pentru care legislația specifică face trimitere la aplicarea prezentei legi se realizează conform prezentului capitol.

Colegiul lărgit al instanței de recurs punctează că prin prisma prevederilor art.83 din Legea nr.131 din 03 iulie 2015 privind achizițiile publice sunt prevăzute condițiile de depunere a contestației, iar procedura de examinare a contestațiilor este stabilită la art.84 din Legea precitată, potrivit căruia aceasta se desfășoară cu respectarea principiilor legalității, celerității, contradictorialității și a dreptului la apărare. Totodată, procedura de soluționare a contestațiilor este prevăzută la articolul 85 din Legea privind achizițiile publice.

În conformitate cu prevederile art.85 alin.(1) din Legea nr.131 din 03 iulie 2015 privind achizițiile publice, în vederea soluționării contestației, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor are dreptul de a solicita lămuriri părților, de a administra probe și de a solicita orice alte date/documente în măsura în care acestea sunt relevante în raport cu obiectul contestației. De asemenea, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor are dreptul de a solicita orice date necesare pentru soluționarea contestației și de la alte persoane fizice sau juridice.

Potrivit prevederilor art.86 din Legea nr.131 din 03 iulie 2015, privind achizițiile publice, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor se pronunță mai întâi asupra cazurilor de restituire a contestației, iar când se constată că acestea sunt întemeiate, nu se mai procedează la examinarea în fond a cauzei. În procesul examinării contestației, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor: a) admite contestația, integral sau parțial; b) respinge contestația. Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor examinează din punctul de vedere al legalității și temeiniciei actul atacat și poate pronunța o decizie prin care îl anulează în parte sau în tot, obligă autoritatea contractantă să emită un act sau dispune orice altă măsură necesară pentru remedierea actelor ce afectează procedura de atribuire. În cazul în care Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor dispune modificarea/eliminarea oricăror specificații tehnice din caietul de sarcini ori din alte documente emise în legătură cu procedura de atribuire, autoritatea contractantă are dreptul de a anula procedura de atribuire în condițiile art.71. În cazul în care Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor admite contestația și dispune luarea unei măsuri de remediere a actului atacat, aceasta va preciza și termenul în care măsura respectivă trebuie dusă la îndeplinire și care nu va fi mai mare decât termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor. În funcție de soluția pronunțată, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor va decide asupra continuării sau anulării procedurii de achiziție publică, inclusiv asupra anulării contractului de achiziții publice încheiat. În cazurile în care decide anularea, aceasta se va efectua în condițiile art.71. Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor poate lua act, oricând în cursul soluționării contestației, de renunțarea la aceasta de către contestator. Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor nu poate decide atribuirea unui contract către un anumit operator economic. Decizia Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, inclusiv justificarea deciziei, va fi comunicată părților în scris, în termen de 3 zile de la data pronunțării. Decizia se publică pe pagina web a Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor în același termen. Autoritatea contractantă are obligația de a raporta Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor măsurile de remediere luate în vederea executării deciziei prin care au fost dispuse măsuri de remediere. Decizia prin care Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor anulează, în tot sau în parte, actul atacat este obligatorie pentru autoritatea contractantă. Decizia Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor este obligatorie pentru părți. Contractul de achiziții publice încheiat cu nerespectarea deciziei Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor este lovit de nulitate absolută. Decizia Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor privind soluționarea contestației poate fi atacată în instanța judecătorească competentă.

În asemenea circumstanțe, reieșind din conținutul normelor legale pre citate, colegiul lărgit al instanței de recurs apreciază ca fiind justă concluzia instanței de fond care a constatat că Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor este competentă să soluționeze contestațiile cu privire la procedurile de achiziție publică potrivit regulamentului de organizare și funcționare a acesteia.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție notează că din conținutul contestațiilor depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „Litera A.V.N.”, ÎS Editorial – Poligrafică „Știința” și Instituția Publică Editura „ARC” se deduce că contestatarii și-au manifestat dezacordul cu modul în care grupul de lucru a evaluat proiectele manualelor prezentate de ofertanți.

Sub acest aspect colegiul lărgit al instanței de recurs reține ca fiind relevante prevederile pct.28 și 29 din Regulamentul cu privire la evaluarea, selectarea și achiziția manualelor pentru învățământul general”, aprobat prin Ordinul ministrului nr.143 din 20 martie 2017, contestarea rezultatului evaluării metodico-științifice a proiectelor de manual școlare se face numai pentru ofertele de manuale școlare declarate „respinse” în urma evaluării conform criteriilor eliminatorii, a criteriilor generale de calitate și în cazul neîndeplinirii specificărilor tehnice anunțate. Contestația se face prin solicitare scrisă, înregistrată la Ministerul Educației, în termen de 5 zile de la anunțarea rezultatelor evaluării. Pentru fiecare ofertă de manual școlar la care s-au înregistrat contestații, se specifică și criteriul/criteriile la care se solicită reevaluarea.

Prin urmare, colegiul lărgit al instanței de recurs apreciază, ca fiind justă, concluzia instanței de fond care a constatat că contestațiile depuse pe marginea procedurii de licitație nu se referă la procedura de achiziție publică, ci se referă, în fapt, la evaluarea calității manualelor, lansând critici la etapa evaluării metodico - științifică a proiectelor de manuale. În speță contestatarii și-au manifestat dezacordul cu privire la rezultatele evaluării de către grupul de lucru din cadrul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării a pozițiilor pe care le-au indicat fiecare dintre ei în contestații.

În această ordine de idei, colegiul lărgit al instanței de recurs concluzionează că la emiterea deciziei nr.03D-485/19 din 05 august 2019 Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor nu a ținut cont de prevederile Regulamentului cu privire la evaluarea, selectarea și achiziția manualelor pentru învățământul general”, aprobat prin Ordinul ministrului nr.143 din 20 martie 2017.

Or, potrivit pct.61 din Regulamentul menționat mai sus, la identificarea ofertei câștigătoare Ministerul Educației evaluează și compară ofertele primite folosind modul și criteriile expuse în prezentul Regulament.

În asemenea circumstanțe, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor prin prisma prevederilor art.86 alin. (1) din Legea nr.131 din 03 iulie 2015, urma să restituie contestațiile depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „Litera A.V.N.”, ÎS Editorial – Poligrafică „Știința” și Instituția Publică Editura „ARC”, or competență în examinarea acestora este Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, precum just a conchis și instanța de fond.

Pentru asemenea contestații există remediul intern în interiorul procedurii de achiziții, până la finalizarea acesteia și anume la etapa de evaluare a proiectului de manual, care se descrie amănunțit în capitolul IV din Regulamentul cu privire la evaluarea, selectarea și achiziția manualelor pentru învățământul general, aprobat prin ordinul ministrului nr.143 din 20 martie 2017.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că, instanța de apel la emiterea deciziei recurate în mod eronat nu a reținut ca fiind aplicabil speței Regulamentul cu privire la evaluarea, selectarea și achiziția manualelor pentru învățământul general”, aprobat prin Ordinul ministrului nr.143 din 20 martie 2017, examinând cauza dedusă judecării doar prin prisma prevederile Legii nr.131 din 03 iulie 2015 privind achizițiile publice.

Astfel fiind, conjunctura descrisă supra indică cu certitudine asupra netemeinicii deciziei instanței de apel cu privire la respingerea acțiunii formulată de Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală”.

În conformitate cu art.6 alin.(1) din CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor sale cu caracter civil, fie asupra temeinicii oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Drept rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

Instanța nu se expune asupra fiecărui argument invocat de participanții la proces, ținând cont de Avizul nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, din care rezultă că, motivarea hotărârii nu trebuie înțeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat.

Or, potrivit jurisprudenței Curții Europene, pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea trebuie să evidențieze că, judecătorul a examinat chestiunile esențiale prezentate și nu trebuie interpretată ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos, 19 aprilie 1994 , pct.61, seria A, nr.288).

Aici, colegiul lărgit al instanței de recurs notează că, potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

Colegiul menționează că, art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii.

Circumstanțele descrise determină Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție să conchidă că, soluția instanței de apel este neîntemeiată, deoarece a fost emisă cu aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material, din care considerente aceasta nu poate fi menținută.

Dat fiind că instanța de apel a emis o decizie neîntemeiată, bazată pe interpretarea eronată a normelor de drept material, iar prima instanță a dat o apreciere corectă a argumentelor invocate de părți, prin prisma unei interpretări corecte a legii aplicabile speței, Colegiul lărgit al instanței de recurs ajunge la concluzia de a admite recursul depus de Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală”, reprezentată de avocatul Danu Dogotari, de a casa integral a decizia din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a menține hotărârea din 24 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

În conformitate cu prevederile art. art.247, 248 alin.(1) lit.c) și alin.(2) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală”, reprezentată de avocatul Danu Dogotari.

Se casează integral decizia din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și se emite o nouă decizie, prin care se menține hotărârea din 24 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, emisă în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Î.S.F.E.P. „Tipografia Centrală” împotriva Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, persoane terțe Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Societatea cu Răspundere Limitată „Litera A.V.N.”, IP Editura „ARC”, ÎS Editorial – Poligrafică „Știința” și Societatea cu Răspundere Limitată „Infocus” cu privire la anularea actului administrativ individual.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Aliona Miron